

ZMNE STRATÉGIAI VÉDELMI KUTATÓINTÉZET

ELEMZÉSEK – 2011/2

1241 Budapest Pf: 181 Tel: 432-90-92 Fax: 432-90-58

www.svki.zmne.hu

A Bundeswehr reformfolyamata

2011. január 3-án 12150 német fiatal kezdte meg szolgálatát a Bundeswehr kötelékében. Ők az utolsók, akik még sorkötelesként tesznek eleget alkotmányos kötelezettségüknek – a 2010-ben útjára indított német haderőreformnak a sorkötelezettséget felfüggesztő első intézkedései csak 2011. március 1-jével lépnek életbe.¹

Egy évvel ezelőtt a német kormány a gazdasági válság hatása alatt dolgozta ki védelmi költségvetés-megszorítási tervét, amely a haderő számára 2014-ig 8,3 milliárd eurós csökkentést ír elő. Ennek megvalósításához jelentős szerkezeti változtatások szükségesek mind a Bundeswehr méretét és felépítését, mind tevékenységét illetően.

A reform több tekintetben a legjelentősebb változásokat eredményezi a második világháború után létrehozott és új alapokra helyezett Bundeswehrről, ami még az újraegyesítés következményeit is felülmúlhatja. Az afganisztáni stabilizációs műveletek tapasztalatai és a 2008 óta tartó gazdasági válság ugyanis elkerülhetetlenné tette az alacsony hatékonyságú, nagy méretű, a hagyományos fegyveres konfliktusokra és területvédelmi feladatok ellátására kialakított haderő reformját.

A Bundeswehr reformjának szakmai hátterét két átfogó tanulmány képezi:

- Volker Wieker főszemléző 2010. augusztus 23-án nyilvánosságra hozott jelentése (*Bericht des Generalinspektors der Bundeswehr zum Prüfauftrag aus der Kabinettsklausur vom 7. Juni 2010*),²
- A Frank-Jürgen Weise vezetésével létrehozott Strukturális Vizsgálóbizottság³ 2010. október 28-án nyilvánosságra hozott jelentése (*Vom Einsatz her denken – Konzentration, Flexibilität, Effizienz' Bericht der Strukturkommission der Bundeswehr Oktober 2010*).⁴

A kormány részéről Karl-Theodor zu Guttenberg védelmi miniszter 2010. december 15-én nyújtotta be a honvédelmi törvény, valamint az önkéntes szolgálatról szóló törvény 2011-es módosítási javaslatát, melyek parlamenti vitája 2011 januárjától veszi kezdetét. Beszédében kiemelte, hogy a Bundeswehr reformját négy irányelv mentén hajtják végre:

- a jelen és a jövő biztonságpolitikai követelményeinek⁵ megfelelő haderőreform végrehajtása;
- a fegyveres erők létszámának a szükséges méretűre csökkentése;
- az állampolgári köteleességeken és szabadságjogokon alapuló kiegyensúlyozott, a biztonságpolitikai helyzetet figyelembe vevő reform végrehajtása;
- a szűkös források költséghatékony felhasználása.

A főszemléző beszámolója

Volker Wieker főszemléző 2010. augusztus 23-án nyilvánosságra hozott jelentése öt lehetséges reformvariánst terjesztett a kormánykoalíció elé. Az öt verzió széles spektrumban,

¹ A szárazföldi erőknél (Heer) 6400, a légierőnél (Luftwaffe) 1400, a haditengerészetnél (Marine) 700, az Összhaderőnemi Logisztikai Szolgálatnál (Streitkräftebasis) 2800, az Egészségügyi Szolgálatnál (Sanitätsdienst) 850 fiatal lépett szolgálatba. Ezt követően március, április és május 1-jén a sorköteles korúak közül már csak azoknak kell megkezdeni a szolgálatot, akik azt maguk kéri, július 1-jével pedig életbe lép az új szabályozás.

² <http://www.bmvg.de/fileserving/PortalFiles/C1256EF40036B05B/W288WCHU749INFODE/Bericht%20des%20GenInsp%20-%20Endfassung%20%20310810.pdf>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

³ Guttenberg védelmi miniszter 2010. április 12-én hozta létre azt a hatfős bizottságot, amely Frank-Jürgen Weise, a Szövetségi Munkaügyi Hivatal elnökének vezetésével a Bundeswehr vezetési és adminisztratív rendszerének átstrukturálását vizsgálta, és javaslatait október 28-án, röviddel a kormányzó pártok közgyűlése előtt hozta nyilvánosságra. *Kommission soll Bundeswehr straffer organisieren*. Der Spiegel, 2010. 04. 12. <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/0,1518,688572,00.html>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

⁴ <http://www.bmvg.de/fileserving/PortalFiles/C1256EF40036B05B/W28AL8JU967INFODE/Bericht%20der%20Strukturkommission%20der%20Bundeswehr.pdf>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

⁵ A biztonsági környezet értékelését és a német haderő rendeltetését, céljait, feladatait a 2006-os Fehér Könyv tartalmazza: http://merln.ndu.edu/whitepapers/Germany_Weissbuch_2006_oB_sig.pdf. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

150000-210 000 fő közötti létszámhatárokkal, valamint a hivatásos, szerződéses, illetve sorkatonai szolgálati formák különböző variánsaival számolt, a legvalószínűbb forgatókönyvek pedig a sorkatonai szolgálat megszüntetését és a haderő 170000-200000 fő körüli létszámra való csökkentését tartalmazták.

A biztonsági környezet tekintetében Volker Wierer jelentése úgy értékelt, hogy nem áll fenn közvetlen hagyományos katonai fenyegetés Németország ellen, és belátható időn belül ennek fennmaradásával számolnak. A honvédelem továbbra is a NATO védelmi rendszerében valósul meg, így a német biztonságpolitikának szerepet kell vállalnia a szövetség biztonságát érintő lehetséges konfliktusok és válságok megelőzésében és kezelésében is. A nemzetközi szerepvállalás jelentősége ennek megfelelően az elmúlt években megnőtt a német biztonságpolitikában, különösképpen az ENSZ, NATO és EU hatáskörében (jelenleg Afganisztán, a Balkán és Afrika szarva a három műveleti terület).⁶

Ehhez professzionális, széles spektrumú képességekkel rendelkező fegyveres erőre van szükség, amely képes választ adni mindazokra a kihívásokra, amelyeket a 2006-os Fehér Könyv is rögzített, és amelyek alapvetően azóta sem változtak. Ma azonban a Bundeswehr feladatainak ellátása során a rugalmasság, alkalmazkodó készség és az erőforrások megfelelő koncentrációjának kell érvényesülnie. Jelenleg a Bundeswehr 252500 főt számlál, amelyből 187000 fő hivatásos és szerződéses állomány, 35000 a sorállomány, 28000 az önkéntes továbbszolgáló, és 2500 fő tartalékos.

A Fehér Könyv célkitűzéseit tükröző, de még 2004-ben kialakított Bundeswehr Koncept a 252500 fős haderőn belül 70000 fős békefenntartó (stabilizáló) és 35000 fős békekikényszerítő (beavatkozó) erő (például NATO NRF, EU BG) létrehozását határozta meg ambíciószintként, ezen belül pedig 14000 főben szabta meg az egyidejűleg békeműveletekben bevethető erők létszámát. Azonban még ma is csak 7000 fő áll rendelkezésre ilyen feladatokra, és a jelenlegi külföldi szerepvállalás missziós képességeinek határára juttatta a Bundeswehrt, így átfogó reformra van szükség. A továbbiakban legalább 10000 fő körüli létszámra kell növelni a külföldön is telepíthető erőket annak érdekében, hogy Németország meg tudja felelni vállalt nemzetközi kötelezettségeinek. Német katonai vezetők akár e létszám kétszeresét is szükségesnek tartják.

E téren meghatározó a fegyveres erők finanszírozhatósága és fenntartható működése. Miközben a 2010-es védelmi költségvetés a védelmi kiadások felső határát 31,367 milliárd euróban szabta meg, a 2011-es költségvetési terv a 2011 és 2014 közötti időszakra a védelmi költségvetés esetében a következő elvonásokkal számol a kitűzött 8,3 milliárd eurós megtakarítás teljesítése érdekében: 2011 – 838 millió; 2012 – 1240 millió; 2013 – 2484 millió; 2014 – 4334 millió euró.⁷

A főszemlélő a Bundeswehr nemzetközi műveleti ambíciószintjét a következő évekre 10000 főben határozta meg teljes szárazföldi, légi és logisztikai, valamint, ha szükséges, haditengerészeti támogatással, egyidejűleg két műveleti térségben. E követelmények és költségvetési korlátok láttán Volker Wierer öt lehetséges modellt vázolt a jövő lehetséges haderőstruktúrájára vonatkozóan.⁸

⁶ 2010 őszén mintegy 6700 német katona és 320 rendőr vett részt nemzetközi békeműveletekben: UNAMA, ISAF és EUPOL Afganisztánban, UNMIK, EULEX és KFOR Koszovóban, UNMIL Libériában, UNMIS és UNAMID Szudánban, EUFOR és EUPM Bosznia-Hercegovinában, UNIFIL Libanonban, EUMM Grúziában, EUBAM MD/UA Moldovában/Ukrajnában, EUPOL COPPS a Palesztin Területeken, és EUBAM Rafahban, valamint az ATALANTA haditengerészeti művelet.

⁷ Az év folyamán olyan hírek is napvilágot láttak, hogy a 2011-es védelmi költségvetés ennél valamivel magasabb is lehet, elérheti a 31,54 milliárd eurót (1,36%-os emelkedés 2010-hez képest). Ez egyszeri forrásbővítés lenne, ami 2012-vel véget ér, s ezt követően 2015-2016-ig bekövetkezik a tervezett 8,3–9,3 milliárd eurós költségvetés-csökkentés. Ez lehetőséget adna arra, hogy a személyi kiadásokra fordítsák a költségvetés közel felét, 16,53 milliárd eurót. *German defense budget expected to be higher in 2011*. Defencetalk, 2010. szeptember 21. <http://www.defencetalk.com/german-defense-budget-expected-to-be-higher-in-2011-28854/>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

⁸ A többi modell leírása és ütemezése a beszámoló 23–27. oldalán, értékelése a 28–37. oldalán található. Jelen esetben az elfogadott 4. modell érdemel részletesebb bemutatást és értelmezést.

A Wieker-féle öt modell

<i>Modell</i>	<i>Szolgálati kategória</i>	<i>Létszám</i>	<i>Teljes haderőlétszám</i>
1. modell	Hivatásos és szerződéses	155 000	205 000
	Sorköteles	25 000	
	Önkéntes	25 000	
2. modell	Hivatásos és szerződéses	150 000	150 000
	Sorköteles	0	
	Önkéntes	0	
3. modell	Hivatásos és szerződéses	156 000	156 000
	Sorköteles	0	
	Önkéntes	0	
4. modell	Hivatásos és szerződéses	163 500	171 000
	Sorköteles	0	
	Önkéntes	7 500	
5. modell	Hivatásos és szerződéses	180 000	210 000
	Sorköteles	30 000	
	Önkéntes	0	

2010. szeptember 1-jén a Bundestag (az alsóház) és a Bundesrat (a felsőház) védelmi bizottságai tartottak beszámolót a lefolytatott vizsgálatról és a reform várható hatásairól. Guttenberg védelmi miniszter a 4. modellt tartotta a legalkalmasabbnak, amely 156000 szerződéses és hivatásos katonával, valamint 7500 rövid idejű – 12–23 havi – szolgálatot teljesítő önkéntessel számol. A védelmi miniszter ekkor tett javaslatot a sorkötelezettség felfüggesztésére az Alkotmány módosítása nélkül, amely meghagyná a lehetőséget a későbbi visszatérésre.

A Bundeswehr állományának tervezett változása állománykategóriánként 2010–2016 között a 4. modell szerint (a tartalékos állomány – 2500 fő – nélkül)

<i>Év</i>	<i>Hivatásos és szerződéses állomány</i>	<i>Önkéntes állomány</i>	<i>Sorállomány</i>	<i>Összesen</i>
Jelenleg	195 000	25 000	30 000	250 000
2011	181 000	25 000	12 500	218 500
2012	176 000	15 000	0	201 000
2013	171 000	7 500	0	178 500
2014	166 000	7 500	0	173 500
2015	161 000	7 500	0	168 500
2016	156 000	7 500	0	163 500
Változás	-39 000	-17 500	-30 000	-86 500

A 4. modell szerint kialakítandó haderőstruktúra lehetővé tenné a szükségesnek ítélt 10000 fős állomány hosszú ideig fenntartható műveleti telepítését, és rövid időtávra ennél jelentősen nagyobb erőt is. Az öt variáns közül ez a modell biztosítja a külföldön is bevethető erők legmagasabb arányát, és kiegyensúlyozott struktúra mellett a lehető legnagyobb politikai mozgásteret.

A főszemléltető értékelése szerint a 4. modell megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket a szükséges képességek, a rendelkezésre álló források és a demográfiai adottságok

támasztanak, és az eddiginél magasabb szintű képességeket biztosít a jelentős létszámcsökkentés ellenére is.⁹

A biztonsági környezet nem indokolja az általános sorkötelezettség fenntartását, amit a nemzetközi szerepvállalásra alkalmasabb önkéntes szerződéses és hivatásos állomány válthat ki a továbbiakban, míg a tartalékos rendszert és az általános hadkötelezettséget továbbra is megtartanak. A sorállomány ugyanis nem vehető be külföldi missziókban, kiképzésük pedig igen költséges, és nem járul hozzá meghatározó mértékben az ország biztonságának növeléséhez. Az így felszabaduló kiképzési kapacitást hatékonyabban más területekre csoportosítanák át.¹⁰

A Strukturális Vizsgálóbizottság jelentése

A vizsgálóbizottság 2010. október 28-i jelentése azzal a céllal készült, hogy „a Bundeswehr alapvető feladataira koncentráló, nagyobb rugalmasságot és jobb hatékonyságot eredményező reformfolyamat végén a haderő megerősítve álljon a biztonság- és védelempolitika rendelkezésére.”¹¹ A jelentés a főszemlélő beszámolóját kiegészítve, annak irányelvei mentén a megvalósítás elemeire tesz konkrét javaslatokat.

Mivel a biztonsági környezet értékelése nem teszi szükségessé az általános sorkötelezettség fenntartását, ezért a jelentés is annak felfüggesztésére, és körülbelül 180 000 főt számláló haderő kialakítására tett javaslatot. Ezen belül úgy értékelt, hogy a magasan képzett, külföldön is bevethető katonák állományát legalább 15000 főre szükséges emelni annak érdekében, hogy a Bundeswehr a jelenleg vállalt kötelezettségeknek megbízhatóan meg tudjon felelni. A polgári állományt a jelenlegi 75–80000-ről 50000 fő körülire csökkentenék.¹²

A reform központi eleme, hogy a védelmi szféra minden eleme – a minisztérium, a csapatok, a területvédelmi erők és a kiszolgálók – alapfeladataira koncentrálva rugalmasabb, hatékonyabb folyamatokat és szervezetet alakít ki. Az átalakulás 5–7 éves folyamatát a legmagasabb szintű vezetés centralizáltan hajtja végre: a védelmi minisztérium Berlinbe kerül, létszámát pedig a jelenlegi több mint 3000 főről 1500 alá csökkentik.

A műveletek vezetési szintjeinek száma négy lesz: a legmagasabb szintű vezetés és irányítás a védelmi miniszter hatásköre lesz, alatta pedig a főszemlélő, a műveleti parancsnok és a helyi illetékes parancsnok látja majd el a vezetés feladatait. A főszemlélő funkcionális vezérkari főnöki pozícióját a továbbiakban még inkább megerősítik, így egy személyben közvetlenül és átfogóan felelőssé válik a tervezés, a felkészítés, a végrehajtás, valamint a műveletek minden aspektusáért; ezzel a haderőnek főnökei veszítenek pozíciójukból. A fegyveres erők funkcionális – műveleti, stabilizációs, támogató – felosztását megszüntetik, és egységes, magasan kvalifikált követelményrendszert vezetnek be minden egységénél. A civil és katonai szervezetek vezetési szintjeit és állományát radikálisan csökkentik.

A sorkötelezettség felfüggesztése és az önkéntes állomány jövője

Az 1955-ben létrehozott Bundeswehr meghatározó alapelve a demokratikus kontroll, melynek három összetevője – sorkötelezettség, Innere Führung, a haza védelme – az Alkotmányban is rögzített erős parlamenti ellenőrzésen keresztül valósul meg. Ezt 1994-ben az Alkot-

⁹ A jelentés rámutat, hogy ez a létszám alatta marad a jelentős nyugat-európai haderők jelenlegi létszámának (Franciaország 225 000, Nagy-Britannia 179 000; Olaszország 190 000), de magasabb például a spanyolnál (129 000); miközben a többi haderőben is dolgoznak a létszámcsökkentési terveken. Az új haderőstruktúrával a Bundeswehr műveleti képességei meg fogják felelni ezen államok képességeinek.

¹⁰ A sorkötelezettség fenntartása melletti egyik érv korábban az volt, hogy így nagyobb keretből lehetett kiválasztani azt a 7-8000 katonát, akik szerződéses katonaként szerepet vállaltak a nemzetközi missziókban. Ugyanakkor a sorállomány kiképzéséhez közel 10 000 hivatásos és szerződéses katonára volt szükség.

¹¹ A fennálló helyzetet jól példázza, hogy a jelenlegi haderőstruktúrában minden egyes külföldön bevethető katonára 35 belföldön szolgáló katonára és 15 civil munkatárs jut.

¹² 2010-ben a fegyveres erőknél hivatalosan közel 104 000 polgári alkalmazotti státusz volt: 25 000 közszolgálatos és 74 000 munkavállaló, valamint 5000 gyakornok. Ez azonban nem tükrözte a valós állapotot, ugyanis csak mintegy 81 000 aktív polgári alkalmazott dolgozott a Bundeswehnnél, akiknek azonban a részmunkaidős státuszok miatt 90 000 költségvetési státuszt kellett biztosítani. A polgári alkalmazottakra vonatkozó 2004-es irányelv 2010-re legfeljebb 76 200 státusszal tervezett, így még ehhez képest is ötezer fős többletet kellett fenntartani.

mánybíróság ismételten határozatban erősítette meg, amikor német katonák első alkalommal vettek részt külföldi békefenntartó misszióban, Szomáliában (majd ezt követően a Balkánon, Kongóban, majd Afganisztánban.) 2001 után még Afganisztánban is jelentős nemzeti korlátozásokkal vettek részt stabilizációs műveletekben (Kunduz és Badaksan tartományban, jelenleg 4590 fő), kerülve a harci feladatokat – azonban az észak-afganisztáni biztonsági helyzet romlásával és a német csapatokat érő egyre több támadás hatására a harci feladatok aránya is nőtt, és nemrég tüzérségi alegységeket is telepítettek az országba. Fenntartják a korlátozásokat a Luftwaffe esetében, amely kizárólag felderítő és szállító feladatokat láthat el.

Németország egyesítése után, 1991-ben 211000 sorkötelezettet hívtak még be. Ez a létszám folyamatosan csökkent, 2010-ben pedig már csupán 68000 fiatal vonult be szolgálatra, és csak 6 hónap időtartamra. A sorkötelezettség fenntartása ma már nem katonai, hanem pusztán politikai célt szolgál: azt demonstrálja, hogy a haderő továbbra is az „egyenruhás állampolgárt” testesíti meg. A sorkötelezettség megszüntetésével a közszolgálati és szociális szektorból több tízezer polgári szolgálatot teljesítő tűnik el (2010-ben átlagosan havi 63000 fő), akiket részben önkéntes szolgálatot teljesítőkkal kívánnak pótolni.¹³

2010-ben a főszemlélőhöz hasonlóan a Strukturális Vizsgálóbizottság is egyetértett az általános sorkötelezettség felfüggesztésével, amelynek kieső polgári szolgálati kapacitását önkéntes szolgálati formával helyettesítenék, mintegy 15000 fővel. Ez az önkéntes, 23 hónap időtartamú szolgálati forma valamennyi német állampolgár számára nyitott lesz: az önkéntes szolgálatot teljesítők egészségügyi és ápolói, oktatási és nevelési, környezet- és katasztrófavédelmi feladatokat láthatnak el a Bundeswehr tagjaként.

Az átállás az önkéntes szolgálatról szóló törvény 2011-es módosítási javaslata és a tervezett védelmi költségvetés értelmében két jelentős költségvonzattal is jár. Egyrészt a 15000 önkéntes kiképzése, felkészítése és fizetése elérheti a 319 millió eurós költséget, amit fedez az a megtakarítás, amit az egyébként behívott 30000 fő sorköteles állomány kiképzésére fordítanak. Másrészt a sorkötelezettség felfüggesztése azzal jár, hogy 2011 és 2015 között becslések szerint 35–60000 fiatallal több kerül be a felsőoktatásba, ami tartományi és szövetségi szinten 1,035–1,765 milliárd euró többletköltséget eredményez a 2011-2018 közötti időszakban.

Az önkéntes szolgálat első hat hónapja próbaidőként szolgál, amikor a jelentkező lehetőséget kap, hogy megismerje a Bundeswehr-szolgálatot, és a megállapodás mindkét fél részéről bármikor felbontható. Az önkéntesek jövedelme napi 9,41–11,71 euró között várható, amihez napi 16,50–26,50 euró pótlék társul. Így aki a jövőben önkéntes szolgálatot vállal, havi nettó 770–1100 eurót kereshet, amit további 265 euró támogatás (lakhatás és élelmiszer) egészíthet majd ki.¹⁴

Beszerezés és fegyverkezési programok

Mindkét jelentés egyértelműen kritizálta a Bundeswehr folyamatban lévő fegyverzettechnikai beszerzési programjait. Különösen Volker Wieker főszemlélő fogalmazott élesen, amikor úgy jellemezte a legtöbb nagy értékű beszerzést, hogy „túl költséges, túl lassú, és gyakran kevésbé hatékony az így létrehozott képesség, mint vártuk”. Ennek okai között felhívta a figyelmet a felelősségi körök hiányosságaira, az alacsony hatékonyságú eljárásokra, a döntéshozatal külső befolyásolására, és a finanszírozás hiányaira.

Így, mivel a Bundeswehr heterogén és komplex szervezet, ezért közvetlenül a legfelső vezetésnek felelős professzionális kontrollingra, valamint integrált tervezésre van szüksége a források és kiadások átlátható kezeléséhez, amelynek érdekében új beszerzési ügynökséget hoznak létre.

¹³ A polgári szolgálatot 1961-ben vezették be, kezdetben 15, majd az 1980-as évek végén 20 hónap időtartamú szolgálattal, ami később 9, 2010 júliusában pedig 6 hónapra csökkent.

¹⁴ Az önkéntes szolgálatról szóló törvény módosítási javaslatának értelmezése. Védelmi Minisztérium, 2010. december 16. <http://www.bmvg.de/fileserving/PortalFiles/C1256EF40036B05B/W28C89EB045INFODE/Wehrrechts%C3%A4ndG.pdf>. (A letöltés időpontja: 2010. 01. 08.)

Értékelésében Wieker a folyamatban lévő beszerzési programok jelentős visszafogására is javaslatot tett. Egy 2010 júniusában kiszivárogtatott minisztériumi jelentés,¹⁵ melyről a német *Die Zeit* tudósított elsőként,¹⁶ több repülőgép-, helikopter- és hajóbeszerzési projekt jelentős csökkentését tartalmazta 3,37 milliárd euró 2016-ig történő megtakarítása érdekében.

Év	2011	2012	2013	2014	2015	2011–2015
Megtakarítás (millió euró)	775,4	922,9	809,8	256,5	608,1	3 372,7

A javaslatok között szerepelt a jelenleg szolgálatban álló 86 Transall szállító repülőgép közül 15 azonnali kivonása, és a típust felváltó A400M repülőgépek tervezett számának csökkentése. Hasonlóképpen, a jelenlegi 185 Tornado vadászrepülőből száz kivonását, és az eredetileg 180 gépre szóló Eurofighter-megrendelés utolsó 37 darabjának törlését javasolták. A 23 oldalas listán szerepelt még a beszerzés alatt álló Tiger harci helikopterek számának felére (negyvenre), illetve az NH90 szállító helikopterek számának 122-ről 80-ra való csökkentése. A haditengerészetre vonatkozó csökkentés ugyancsak jelentős lenne: nyolc fregatt és tíz rohamhajó közép- vagy hosszú távon történő, és mind a hat régebbi, U206A típusú dízel tengeralattjáró mihamarabbi kivonása szerepel a listán.¹⁷ Mindezek a Védelmi Minisztérium tájékoztatása szerint csupán Guttenberg védelmi miniszter és a parlament döntésének egyik háttéranyagát jelentik, róluk még nem született döntés.

Az azonban biztos, hogy a jelenlegi 252 ezres létszám közel negyedével fog csökkenni; ezen belül a Szárazföldi Erők és a Haditengerészet állományának harmadát, a Légierő és az Összhaderőnemi Logisztikai Szolgálat mintegy felét veszíti el. A legutóbb nyilvánosságra hozott számok szerint a Bundeswehr teljes létszáma 185000 főre csökken, ami akár 120-150 katonai létesítmény bezárását is jelentheti a jelenlegi 380-ból, ugyanis gazdaságossági szempontból legkevesebb 1200 fővel éri meg fenntartani egy bázist.

Politikai megegyezés, további várható lépések

A Keresztényszocialista Unió (CSU) 2010. október 29-i pártgyűlésén Münchenben nagy többséggel elfogadta Guttenberg védelmi miniszter Bundeswehr-reformtervének fő irányelveit, majd a végleges kormánypolitikai döntést a kereszténydemokraták (CDU) november 14–16-i pártgyűlésén Karlsruheban hozták meg. A reformot mind a szociáldemokraták (SPD), mind szabaddemokraták (FDP) támogatják, így december 15-én a kormány betervezte a honvédelmi törvény, valamint az önkéntes szolgálatról szóló törvény módosítási javaslatait, amelyekről a parlamenti vita januárban kezdődik meg.

A tervek szerint Walther Otremba államtitkár január végéig terjeszti be a Védelmi Minisztérium új szervezeti felépítésének tervét, és 2011 közepére alakítják ki a helyőrségekre vonatkozó javaslatot, amikor a kormánykoalíció már túl lesz négy addig esedékes tartományi választáson,¹⁸ és a helyőrségbezárások nem jelentenek akkora politikai kockázatot. A minisztérium átalakítását két éven belül, a Bundeswehr teljes reformját 5–8 éven belül kell végrehajtani.

¹⁵ *Priorisierung Materialinvestitionen – Handlungsempfehlungen*. Védelmi Minisztérium, 2010. 06. 25. <http://www.geopowers.com/sites/default/files/PrioMat.pdf>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

¹⁶ Bundeswehr droht Kahlschlag bei Rüstungsprojekten. *Die Zeit*, 2010. július 7. <http://www.zeit.de/politik/deutschland/2010-07/bundeswehr-sparliste-waffen>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

¹⁷ Germany debates steep cuts in aircraft, ships. *Defensnews*, 2010. július 8. <http://www.defensnews.com/story.php?i=4698771>. (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

Breaking the Bundeswehr. *Army-Technology*, 2010. november 11. <http://www.army-technology.com/features/feature101199/> (A letöltés időpontja: 2011. 01. 08.)

¹⁸ 2011. március 20-án Sachsen-Anhalt, 27-én Baden-Württemberg és Rheinland-Pfalz, május 22-én pedig Bremen.